

УДК 378.091.313:355.237

DOI <https://doi.org/10.33989/2519-8254.2022.12.278999>

ORCID 0000-0002-9376-176X

ORCID 0000-0003-4040-562X

ORCID 0000-0002-9665-1427

СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ОСНОВА НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВІЙСЬКОВИХ ФАХІВЦІВ

Оксана Корносенко,

докторка педагогічних наук, професорка, професорка кафедри теорії й методики фізичного виховання, адаптивної та масової фізичної культури; Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка;

Оксана Даниско,

кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри теорії й методики фізичного виховання, адаптивної та масової фізичної культури; Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка;

Андрій Бухун,

кандидат педагогічних наук, заступник начальника оперативного факультету; Національна академія Національної Гвардії України (м. Київ)

Статтю присвячено аналізу наукових основ побудови і застосування педагогічних технологій проєктної діяльності у процесі підготовки майбутніх військових фахівців – офіцерів тактичного й оперативно-тактичного рівнів. Виокремлено на основі наукових позицій провідних українських учених та матеріалів із досвіду роботи закладів вищої освіти сучасні педагогічні технології проєктної діяльності військових фахівців (офіцерів тактичного й оперативно-тактичного рівнів) як основу формування їхньої науково-дослідницької компетентності. З'ясовано, що проєктна діяльність розвиває значущі для військового фахівця якості особистості – креативне мислення, самостійність, наполегливість, відповідальність, гуманність, що є особливо актуальними в складних обставинах воєнних дій на території країни; педагогічна технологія проєктної діяльності створює для здобувачів вищої військової освіти перспективу вибору власної позиції та ролі в системі відносин у проєктній групі, дозволяє зробити вибір індивідуальних засобів науково-дослідницької роботи над кожним проєктом – від окремого рішення до складних і масштабних військових моделей та програм.

З'ясовано значення реалізації принципу єдності теорії і практики фахової підготовки у процесі організації проєктної діяльності майбутніх офіцерів; проведено висновки щодо того, що ефективність спланованої, обґрунтованої, усвідомленої та алгоритмізованої проєктної діяльності майбутніх військових фахівців можливо підвищити з використанням засобів педагогічних технологій: соціальної взаємодії (інтерація, взаємопідтримка, допомога під час роботи над проєктним завданням); дослідницьких (вибір ефективної методології дослідження, генерування ідей); організаційно-управлінських (планування, проєктування та розподіл обов'язків, управлінське рішення, організація спільної діяльності); комунікативних (обговорення публічних виступів, формулювання власної точки зору, підготовка висновків, відстоювання власної думки, використання сучасних видів наочності, представлення і захист результатів власних досліджень); рефлексивних (самооцінка і взаємооцінка результатів і рішень, самоаналіз продуктів тощо).

Ключові слова: військові фахівці, майбутні офіцери, військово-професійна підготовка, педагогічні технології, науково-дослідницька компетентність, проєктна діяльність, технології військової проєктної діяльності.

Постановка проблеми. Глобалізаційні й технологічні виклики сьогодення визначають нові перспективи системи професійної підготовки майбутніх фахівців військової галузі. Важливим напрямом розвитку сучасної військової вищої освіти є формування креативних, відповідальних фахівців, здатних творчо мислити, продукувати самостійні рішення в нестандартних професійних бойових і соціальних ситуаціях, готових до здійснення професійних обов'язків на високому якісному рівні, що відповідає світовим стандартам військової справи. Утім аналіз практики професійної підготовки майбутніх фахівців дозволяє констатувати певну невідповідність наукового обґрунтування змісту і технологій підвищення ефективності підготовки сучасним вимогам до професійної компетентності фахівців – офіцерів тактичного й оперативного-тактичного рівнів. Ця проблема набула особливої актуальності у зв'язку з усвідомленням важливої ролі науково-дослідницької компетентності, набутої в процесі професійної освіти та відсутністю практично зорієнтованих педагогічних технологій і методичних розробок.

Аналіз досліджень і публікацій. Аналіз низки літературних джерел (І. Гонтаренко, Н. Довмантович, І. Єрмаков, С. Ізбаш, В. Ковальчук, О. Косович, Л. Лук'янова, Н. Назаренко, Є. Полат, С. Ящук та ін.) дозволив з'ясувати, що сучасну систему вищої освіти в Україні загалом достатньо спрямовано на проєктно-технологічний вектор науково-дослідницької діяльності, що дозволяє підготувати фахівців, спроможних вирішувати складні задачі інноваційного характеру, розв'язувати проблеми принципово новим способом. Водночас вивчення досвіду діяльності сучасних закладів вищої освіти, які готують військових фахівців – майбутніх офіцерів, виявив зростання інтенсивності пошуку оптимальних шляхів удосконалення та модернізації професійної підготовки (праці В. Ягупова, О. Торічного, В. Васищева, О. Денисенка та ін.), але в той же час констатовано, що наявні педагогічні технології дослідницької діяльності не враховують потреби ефективного та науково обґрунтованого формування проєктної компетентності, її реалізації у процесі майбутньої професійної діяльності.

Мета дослідження – на основі аналізу літературних джерел і матеріалів із досвіду роботи виявити сучасні педагогічні технології проєктної діяльності військових фахівців як основу формування їхньої науково-дослідницької компетентності в теорії та практиці вищої військової школи.

Виклад основного матеріалу. Проєктна діяльність – це, насамперед, сукупність дій, спрямованих на мотиваційне досягнення поставленої мети та розвиток суб'єктів освітнього процесу (Ізбаш, 2006). У той же час ученими визначено, що проєктна діяльність є тим інтегративним видом науково-дослідницької діяльності, який синтезує навчальні, пізнавальні, перетворювальні та творчо-креативні елементи і за своєю сутністю – технологічним (Гонтаренко, 2016). На думку більшості дослідників, проєктна діяльність найбільш повно відображає напрями і тенденції впровадження особистісного (гуманістичного) підходу в освіті, оскільки сприяє розвиткові в здобувачів вищої освіти креативного мислення, самостійності, наполегливості, формує вміння конструювати власні знання й орієнтуватися в інформаційному просторі, підтримує унікальність та самобутність особистості, забезпечує спрямованість на кінцевий результат, що загалом формує основу для побудови індивідуальної освітньої траєкторії. Особливо важливим є те, що педагогічна технологія проєктної діяльності створює для здобувачів вищої військової освіти перспективу вибору власної позиції та ролі в системі «колектив (група, підрозділ) – учасник проєкту (автор ідей, виконавець, керівник, організатор)», а також дозволяє зробити вибір на користь індивідуальної науково-дослідницької роботи над проєктом (Лук'янова, 2009).

Розглядаючи проєктну діяльність як одну з форм інноваційних педагогічних технологій навчання, О. Косович вважає, що вона може здійснюватися через: дискусії, творчі доробки майбутніх фахівців (складання історичних задач, загадок, нестандартних запитань, віршів, інтерв'ю тощо); логічні вправи, асоціативне конструювання; пошуково-дослідницькі проєкти (аналіз наукових джерел, додаткової інформації, ілюстративного матеріалу, написання дослідницьких робіт); ілюстративне проектування (схеми, моделі, малюнки тощо) (Косович, 2011).

Н. Довмантовичем наведено ознаки проєктної діяльності (неповторність та унікальність; координоване виконання взаємозалежних дій; спрямованість на досягнення конкретних цілей; обмеженість у часі); учений зазначає, що проєктній діяльності властива певна спеціалізована оригінальність, тобто конкретизація відповідно фаху, набуття здобувачами здатностей виконувати окремі завдання та професійні обов'язки, які мають особливості, в межах обраної спеціальності (Довмантович, 2017), що можливо тлумачити, як аргументи технологічності.

Аналіз літературних джерел і дисертаційних робіт дозволив виявити основні напрями тлумачення терміну «проєкт» як:

– змістовно обґрунтовану і документально оформлену ініціативу, спрямовану на досягнення освітніх або професійних цілей у межах певного часу (Гонтаренко, 2016);

– сукупність заходів, певну акцію, що має спільну програму, передбачає цілеспрямовану діяльність, організаційну форму тощо (видавничий проєкт, телевізійний проєкт) (Яшук, 2004);

– завершений цикл продуктивної роботи (індивідуальної, колективної, групової тощо), форма побудови спільної цілеспрямованої діяльності людей (Косович, 2011).

Зорієнтовуючись на ідеї технологічного підходу, вчені розглядають проєктну діяльність передовсім як конструктивну й продуктивну практику особистості, спрямовану на розв'язання життєво значущої проблеми, досягнення кінцевого результату в процесі цілепокладання, планування і тривалості проєкту, адже проєктна діяльність є унікальним способом людської активності, пов'язаним із передбаченням майбутнього, створенням його ідеального образу, здійсненням та оцінкою особистістю результатів реалізації власних планів (Єрмаков, 2008). Водночас вважають, що проєктна технологія стимулює і посилює позитивну мотивацію до професії, оскільки вона: особистісно зорієнтована; інтегрує низку дидактичних технологій і методів навчання у процесі діяльності, таких як сумісне навчання, мозковий штурм, евристичне та проблемне навчання, дискусія тощо; спрямована на самомотивування, зростання інтересу та залучення до дослідницької діяльності під час її виконання. Така підготовка реалізує освітні цілі в когнітивній, афективній та психомоторній сферах, дозволяє враховувати власний досвід та досвід інших, приносить задоволення здобувачам, котрі бачать продукт власної праці (Назаренко, 2015).

Власний досвід викладацької діяльності авторів статті дозволив встановити, що проєктна діяльність здобувачів вищої освіти за різними спеціальностями має здебільшого прикладний характер і спрямована на вирішення проблем (завдань), сформульованих викладачем у межах конкретної навчальної дисципліни. Водночас у процесі впровадження педагогічної технології проєктної діяльності увагу майбутніх фахівців має бути спрямовано на розвиток здатності до розробки й реалізації проєктів у майбутній військовій діяльності як складника науково-дослідницької компетентності. На нашу думку, проєктний компонент компетентності майбутніх військових фахівців – офіцерів тактичного й оперативно-тактичного рівнів формують освітні компоненти. «Педагогіка вищої школи», «Управління військовими підрозділами», виробничі та навчальні практики.

Аналіз навчально-методичних матеріалів дисциплін, розроблених для підготовки військових фахівців дозволив встановити, що більшість завдань самостійної та індивідуальної науково-дослідницької роботи мають проєктно-технологічний характер; типовими є такі: розробити опитувальник із дотичної інформації до теми, яка вивчається; створити комплекси технічних завдань до ремонтних дій; підготувати дидактичні картки з описом методики технологічної дії; скласти есе, написати тези, реферат, проєкт курсової, кваліфікаційної роботи тощо. Найбільш масштабним видом проєктного завдання у підготовці офіцерів тактичного рівня є курсова робота, яка є комплексним дослідженням управління конкретним проєктом з використанням сучасної методології; у підготовці офіцерів оперативно-тактичного рівня – магістерське кваліфікаційне дослідження.

Загалом педагогічна технологія проєктної діяльності сприяє формуванню у здобувачів умінь використовувати різноманітні джерела інформації для розв'язання конкретної

проблеми, застосовувати теоретичні знання на практиці, ефективно і злагоджено працювати в групі, представляти й аргументувати власні пропозиції щодо виконання завдань, використовувати знання із суміжних предметів; важливою перевагою такої технології, поряд з іншими методами досліджень, є можливість розвитку творчих здібностей особистості, що часто у військовій сфері є досить складним. Під час роботи здобувачів над проектом викладач має можливість допомагати майбутнім офіцерам у пошуку джерел, необхідних їм для роботи, координувати процес виконання завдань, заохочувати й надихати, підтримувати з ними зворотній зв'язок.

Низку здатностей суб'єктів освітнього процесу підготовки – викладачів та здобувачів вищої військової освіти, в організації навчального проекту можемо адаптувати з обґрунтованих Є. Полат, котра зазначає, що викладач має виявляти вміння обирати для проектів практично значущі та цікаві теми; володіти технологічним арсеналом пошукових, дослідницьких методів, вмінням координувати самостійну проектно-пошукову діяльність здобувачів; планувати навчальну роботу з дисципліни, застосовувати різні форми організації діяльності на занятті (групову, фронтальну, індивідуальну) (Полат, 2011). Здобувачі, як учасники проекту, мають виявити знання й уміння застосовувати на практиці основні загальнологічні та практичні методи дослідження, методи математичної статистики (аналіз, синтез, узагальнення дедукція, індукція, педагогічне спостереження, педагогічний експеримент тощо); важливим є володіння комп'ютерною грамотністю для введення й обробки текстової та графічної інформації, вміння працювати з аудіовізуальною та мультимедійною технікою, а також здатність інтегрувати теоретичні знання з дисциплін різних циклів для вирішення поставлених дослідницько-професійних завдань (Гонтаренко, 2016).

Отже, проектування потребує глибокого синтезу педагогічних, інформаційних, психологічних, філософських, історичних, соціологічних знань; проектна діяльність передбачає широке перенесення засвоєваних знань у нові умови, має професійно-прикладний військовий характер. Здійснення ефективної проектної діяльності забезпечується сформованістю проектного компонента науково-дослідницької компетентності фахівця, котрий у контексті сучасної освітньої парадигми розглядаємо як складну особистісну властивість; при цьому особливої уваги заслуговує розгляд і визначення змістових аспектів проектної діяльності, що забезпечує досягнення позитивних результатів у процесі створення якісно нового рівня військової підготовки, визначення її педагогічних умов, які гарантуватимуть розвиток, обґрунтування можливостей оцінки з допомогою набору адекватних вимірвальних засобів. Учені наполягають на необхідності такого підходу, тому що проектування є різновидом проблемно-розвивальної освіти, воно визначає нове, сучасне, інноваційне обличчя кожного закладу вищої освіти (Ковальчук, 2015).

Розглядаючи проектну діяльність у контексті науково-дослідницької компетентності як складну інтегративну активність особистості, яка включає емоційно-творчий та організаційно-управлінський аспекти, зазначимо, що в її формуванні значуща роль належить практичній підготовці і практико-зорієнтованим педагогічним технологіям; у підготовці майбутніх військових фахівців практична підготовка здійснюється шляхом навчання на практичних заняттях із дисциплін професійно-практичного циклу, на яких викладачі розвивають уміння і навички практичного застосування знань шляхом виконання відповідно поставлених військово-професійних завдань. Формування знань про проектну діяльність, оволодіння здобувачами вищої військової освіти методами цієї діяльності та відпрацювання отриманих навичок відбувається переважно в ході навчальних і виробничих практик та військового стажування на посадах у підрозділах.

Спираючись на сучасні дослідження, підкреслимо вагому роль виробничих і навчальних практик у системі підготовки майбутніх офіцерів тактичного й оперативно-тактичного рівнів. Аналіз освітньо-професійних програм показав, що практики є важливим етапом педагогічної технології підготовки здобувачів вищої військової освіти з професійною орієнтацією на теорію і практику освітнього процесу, надають можливість отримати нові й

поглибити існуючі теоретичні знання, практичні вміння, розвинути організаторські навички діяльності, необхідні для майбутньої роботи за фахом; причому практики мають різні цілі, але переважна більшість їхніх завдань мають проєктний зміст.

Однією із пріоритетних педагогічних технологій розвитку освіти є інформатизація та впровадження комп'ютерних засобів, що значно підвищує ефективність підготовки військових фахівців, потенціал їхньої самореалізації в складній та небезпечній професійній діяльності. Комп'ютерні технології є ефективним допоміжним засобом навчання, їх упровадження потребує оновлення підходів до вибору форм і методів розвитку науково-дослідницької діяльності здобувачів. Застосування комп'ютерних технологій підвищує активність здобувачів, спрямовує вектори освітнього процесу в бік самостійних форм, потребує систематичного оновлення змісту навчання. Головним завданням для майбутнього фахівця в сучасному інформаційному середовищі є постійне використання комп'ютерних технологій як засобу майбутньої дослідницької діяльності для розв'язання задач у військовій галузі. Комп'ютерні педагогічні технології істотно розширюють можливості професії військового, є вагомим підставою для вдосконалення загальної компетентності та її складників.

Висновки. Отже, під поняттям «проєкт» розуміємо сплановану, обґрунтовану, усвідомлену та алгоритмізовану діяльність, зорієнтовану на формування у здобувачів вищої військової освіти як системи теоретичних знань, так і практичних умінь засобами педагогічних технологій: соціальної взаємодії (інтерація, взаємопідтримка, допомога під час роботи над проєктним завданням); дослідницьких (вибір ефективної методології дослідження, генерування ідей); організаційно-управлінських (планування, проєктування та розподіл обов'язків, управлінське рішення, організація спільної діяльності); комунікативних (обговорення публічних виступів, формулювання власної точки зору, підготовка висновків, відстоювання власної думки, використання сучасних видів наочності, представлення і захист результатів власних досліджень); рефлексивних (самооцінка і взаємооцінка результатів і рішень, самоаналіз продуктів тощо). Проєктна діяльність забезпечує реалізацію особистісного підходу в освіті, сприяє розвитку в здобувачів вищої військової освіти нестандартного креативного мислення, пізнавальної активності, самостійності у прийнятті рішень, цілеспрямованості, відповідальності, наполегливості, формує науково-дослідницькі вміння розширювати, поглиблювати й корегувати знання, орієнтуватися в інформаційному просторі, забезпечує спрямованість на кінцевий результат, що дозволяє будувати індивідуальну траєкторію особистісного і професійного розвитку.

ЛІТЕРАТУРА

- Гонтаренко, І. С. (2016). *Формування проєктної компетентності майбутніх учителів гуманітарних дисциплін засобами інтернет-ресурсів*. (Дис. канд. наук). Харків.
- Довмантович, Н. Г. (2017). Проєктна діяльність як засіб формування самоосвітньої компетентності. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Педагогіка. Соціальна робота*, 1, 92-95.
- Єрмаков, І. Г. (2008). Проєктна діяльність. В В. Г. Кремень (Ред.), *Енциклопедія освіти* (с. 717-718). Київ: Юрінком Інтер.
- Ізбаш, С. С. (2006). Місце творчих проєктів в структурі безперервної педагогічної практики студентів. В *Актуальні проблеми підготовки педагогічних кадрів до творчої професійної діяльності*: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (с. 56-58). Мелітополь: МДПУ.
- Ковальчук, В. І. (2015). Результати дослідження щодо розвитку проєктної компетентності учнів загальноосвітнього навчального закладу засобами інтерактивного навчання. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*, III(25.49), 29-34.
- Косович, О. (2011). Проєктна діяльність як одна з форм інноваційних методичних технологій навчання. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Педагогіка. Соціальна робота*, 22, 76-78.

- Лук'янова, Л. Б. (2009). Технологія організації проектної діяльності. *Імідж сучасного педагога*, 10, 16-21.
- Назаренко, Н. С. (2015). Роль проектної діяльності у формуванні професійної компетентності майбутніх перекладачів. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Педагогічні науки*, 2, 165-174.
- Полат, Е. С. (2011). *Метод проектов*. Взято из <https://docs.google.com/document/d/13xOCJ50yaEkIzYq2kuRf3nbzVDewud6fclMzFqyrq4/edit?pli=1>.
- Ящук, С. М. (2004). *Організація проектно-технологічної діяльності учнів основної школи на уроках трудового навчання*. (Автореф. дис. канд. наук). Київ.

REFERENCES

- Dovmantovych, N. H. (2017). Proiektna diialnist yak zasib formuvannia samoosvitnoi kompetentnosti [Project activity as a means of forming self-educational competence]. *Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Pedagogy. Social Work*, 1, 92-95 [in Ukrainian].
- Hontarenko, I. S. (2016). *Formuvannia proiektnoi kompetentnosti maibutnikh uchyteliv humanitarnykh dystsyplin zasobamy internet-resursiv [Formation of project competence of future teachers of humanitarian disciplines by means of Internet resources]*. (PhD diss.). Kharkiv [in Ukrainian].
- Izbash, S. S. (2006). Mistse tvorchykh proiektiv v strukturі bezpererвної pedahohichnoi praktyky studentiv [The place of creative projects in the structure of continuous pedagogical practice of students]. In *Aktualni problemy pidhotovky pedahohichnykh kadriv do tvorchoi profesiinoi diialnosti [Actual problems of training teaching staff for creative professional activity]*: Proceedings of the Scientific Conference (pp. 56-58). Melitopol: MDPU [in Ukrainian].
- Kosovych, O. (2011). Proiektna diialnist yak odna z form innovatsiinykh metodychnykh tekhnolohii navchannia [Project activity as one of the forms of innovative methodical learning technologies]. *Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Pedagogy. Social Work*, 22, 76-78 [in Ukrainian].
- Kovalchuk, V. I. (2015). Rezultaty doslidzhennia shchodo rozvytku proiektnoi kompetentnosti uchniv zahalnoosvitnoho navchalnoho zakladu zasobamy interaktyvnoho navchannia [The results of the study on the development of project competence of students of a comprehensive educational institution by means of interactive learning]. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*, III(25.49), 29-34 [in Ukrainian].
- Luk'ianova, L. B. (2009). Tekhnolohiia orhanizatsii proiektnoi diialnosti [Technology of project activity organization]. *Image of the Modern Pedagogue*, 10, 16-21 [in Ukrainian].
- Nazarenko, N. S. (2015). Rol proiektnoi diialnosti u formuvanni profesiinoi kompetentnosti maibutnikh perekladachiv [The role of project activities in the formation of professional competence of future translators]. *Collection of scientific works of the National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine. Pedagogical sciences*, 2, 165-174 [in Ukrainian].
- Polat, E. S. (2011). *Metod projektov [Project method]*. Retrieved from <https://docs.google.com/document/d/13xOCJ50yaEkIzYq2kuRf3nbzVDewud6fclMzFqyrq4/edit?pli=1> [in Russian].
- Yashchuk, S. M. (2004). *Orhanizatsiia proiektno-tekhnolohichnoi diialnosti uchniv osnovnoi shkoly na urokakh trudovoho navchannia [Organization of project-technological activities of elementary school students in labor training lessons]*. (Extended abstract of PhD diss.). Kyiv [in Ukrainian].
- Yermakov, I. H. (2008). Proiektna diialnist [Project activity]. In V. H. Kremen (Ed.), *Entsyklopediia osvity [Encyclopedia of education]* (pp. 717-718). Kyiv: Yurinkom Inter [in Ukrainian].

**MODERN PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES OF PROJECT ACTIVITIES
AS THE BASIS OF FUTURE MILITARY SPECIALISTS' SCIENTIFIC
AND RESEARCH COMPETENCE**

Oksana Kornosenko,

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor of the Department of Theory and Methods of Physical Education, Adaptive and Mass Physical Culture; Poltava V. G. Korolenko National Pedagogical University;

Oksana Danysko,

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Theory and Methods of Physical Education, Adaptive and Mass Physical Culture; Poltava V. G. Korolenko National Pedagogical University;

Andriy Bukhun,

Candidate of Pedagogical Sciences, Deputy Head of the Operational Faculty; National Academy of the National Guard of Ukraine, Kyiv

The article is devoted to the scientific basis analysis of the construction and application of pedagogical technologies of project activity in the course of training future military specialists-officers of the tactical and operational-tactical levels. Based on the scientific positions of leading Ukrainian scientists and work experience of higher educational institutions, modern pedagogical technologies of military specialists' (officers of the tactical and operational-tactical levels) project activities have been singled out as the basis for the formation of their scientific and research competence. It has been found that project activity develops personal qualities that are significant for a military specialist. They are the following: creative thinking, independence, perseverance, responsibility, and humanity, which are especially relevant in the difficult circumstances of military operations on the territory of the country; pedagogical technology of project activity creates for students of higher military education the prospect of choosing their position and role in the system of relations in the project group, allows choosing individual means of research on each project – from a solution to complex and large-scale military models and programs.

The importance of implementing the principle of the unity of professional training theory and practice in the process of organizing future officers' project activities is clarified; conclusions have been made that the effectiveness of future military specialists' planned, substantiated, conscious and algorithmized project activities can be increased using the means of pedagogical technologies: social interaction (interaction, mutual support, assistance during work on a project task); research (choice of effective research methodology, idea generation); organizational and management (planning, design and distribution of responsibilities, management decision, organization of joint activities); communicative (discussion of public speeches, formulation of one's own point of view, preparation of conclusions, defense of one's opinion, use of modern types of visualization, presentation and defense of the results of one's own research); reflective (self-evaluation and mutual evaluation of results and decisions, self-analysis of products, etc.).

Keywords: *military specialists, future officers, military professional training, pedagogical technologies, research competence, design activity, technologies of military design activity.*

Надійшла до редакції 09.09.2022 р.